

CATALUNYA SOCIAL

Any IV. Núm. 174

15 cèntims

30 agost de 1924

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
CAMEROS, 3 (Passatge Orfeó Català) BARCELONA

APARTAT 273
TELÉFON 1114

La moral... de passeig

—.....?
L'Urbà.—Però, senyor; si avui dia és tan difícil distingir! ..

UN AFER JUDICIAL

Literatura malsana i impia

Fins ara creïem en el secret del sumari en una causa criminal i aquesta convicció nostra estava d'acord amb el preceptuat en la Llei d'enjudiciament criminal. Els tractats jurídics així ho proclamaven i en la nostra professió de lletrat sempre ho hem presenciat. Però un cas nou, un cas de premsa, quasi ens desmenteix. Ens referim al suposat segrestament d'unes nenes a Madrid. Tots els periòdics bons i dolents publiquen llargues i detallades conferències telegràfiques, explicant-nos quasi fil per randa, tot el que es va practicant en aquest desgraciat afer, del qual últimament resulten protagonistes una senyoreta catequista i uns respectables religiosos i religioses, els quals han estat cridats per l'autoritat judicial, en ús d'un perfecte dret, per tal de mirar d'aclarir l'assumpte que li ha estat confiat.

Molt ens temem una glossa gràfica per part d'aquells periòdics que aprofiten qualsevulla contingència per tal de tirar llot a la cara dels representants de l'Església. És una mena com una altra d'insidia, per la qual es posen en dubte les virtuts del pròxim, escudant-se amb una perfecta immunitat. I ja veiem en plana d'honor el retrat de tal o tal altre religiós, una vista de tal o tal altre convent, dels quals res no s'afirmarà sinó que han estat cridats a declarar.

Protestem, com a periodistes catòlics, de la poca precaució de la majoria de la premsa. I ens indignem de veure estampats certs articles que tendeixen constantment d'una manera sectària a treure prestigis als representants de la única veritable religió i dels seus venerables representants.

Avui s'ataca, encara que no sigui sinó amb suspicàcies, a uns benemèrits religiosos, i demà s'atacarà amb falsedat a aquests mateixos religiosos fent-los protagonistes d'un sordid drama en què es barrejaran instints brutals, ridícoles solemnitats i sentimentals escenes.

En un sumari, on tot és secret; en una causa criminal, on precisament tota l'eficàcia depèn de l'habilitat del jutgador i del sigil del sumari, és de doldre que la premsa, encara que només sigui d'una manera indirecta, el violi. Creiem que l'Autoritat i que la Censura haurien de prohibir tota curiositat, tant més si en aquest, com en altres casos, és senzillament una curiositat malsana. A cap ciutadà interessa altra cosa sinó que es faci justícia. Justícia, paraula sagrada que porta dintre la seva entranya la síntesi de tota civilització. I per fer justícia no cal importunar mai a qui deu aplicar-la i encara menys descobrir pistes que de resultar certes, es podrien fàcilment anorrear amb l'escàndol periodístic.

Molts periòdics es pot dir que tan sols viuen de l'explotació d'aquesta literatura infecta, que tants odís, tantes aberracions i tants errors propaga. Molts d'ells, faltats d'una sana ideologia i sense altra raó d'ésser que l'explotació d'un negoci d'anuncis de tota mena busquen en l'episodi tràgic, el succés del seu lector. I matisen el crim, i el detallen, i el multipliquen amb un vidre òptic, i pinten tota la cruesa del delictes, com si hi trobessin gust. S'assemblen talment a les vulgars xafarderes, que tan sols es nodreixen intel·lectualment de la calúnnia i de la insidia.

Per dignitat de la premsa creiem que ja fóra hora de suprimir tota aquesta literatura. Perquè el periodisme o és un apostolat, una escola de bons costums, o no té raó d'ésser. La ciutadania imposa gran circumspècció, l'honra del pròxim val tant com la pròpia, i les preuades valors socials estan molt per damunt del negoci d'uns quants senyors, que s'arrapen a un crim, talment com els corbs en la carn putrefacta, per tal d'afartar-se i rabejar-se en les seves concupiscències.

Mots del dissabte

Per què la vaga defineix l'associació obrera de guerra?

Perquè la vaga és una arma de guerra social, i l'arma típica i principal de la guerra de classes. Perquè tota la filosofia revolucionària, tota la doctrina socialista, tota la filosofia sindicalista descansen sobre el principi i la pràctica de la vaga com a instrument predilecte de la lluita social. I una associació catòlica d'obers que faci vaga, fa obra revolucionària? Sí, sense cap mena de dubte. I una associació catòlica d'obers que sense conrear vagues, sinó ocupant-se de la millora i benestar dels seus socis per mitjans pacífics, compta amb la vaga com a raó última o extrema per a la defensa dels interessos dels associats, és una associació de guerra? Sí, amics meus. Però si la paraula *guerra* us sembla massa forta, no discutirem. Poseu-hi, si voleu, associació obrera de *lluita*, *radical*, o un altre mot per l'estil; o bé apliqueu-hi aquell eufemisme equivoc de *l'acció directa*. Però sempre hi veuré jo, sempre s'hi podrà veure, la idea central de *guerra*, en el mateix sentit que admeten i proclamen la *guerra* els socialistes: la guerra de classes.

Jo no tinc avui de demostrar que la vaga és un acte de guerra social. Per als qui no hagin llegit Sorel faré un dia un resum de la filosofia de la vaga, comparant-la amb l'experiència de les vagues de Barcelona. Jo, en el present article, només vaig a explicar el per què classifco amb les associacions obreres de guerra, amb els Sindicats exclusivament formats per a la guerra, qualsevol altra associació obrera que empri altres mitjans, si posa la vaga al seu programa, encara que sigui en últim terme.

Ningú no negarà que la vaga — àdhuc prescindint de la crítica teòrica (que faré quan pugui) — resulta en la pràctica un capgirament, un traumatisme, una pertorbació, un trontoll gravíssim de la moral dels que hi prenen part. Tan gros és aquest desordre intern de l'home que fa vaga, i tan turbulentes ses conseqüències objectives, que bé es pot anomenar catàstrofe aquest esdeveniment. Per alguna cosa és predilecta, la vaga, dels enemics de nostra

moral cristiana. Doncs bé, comptar amb la vaga, ni que sigui en últim extrem, és comptar, d'una manera o altra, amb la catàstrofe. I no és pas per figura retòrica que usem aquest mot. Perquè rara és la vaga que no arrossegui víctimes i no sigui causa de violències i sang vessada i sofriments *obers* i dejunis i presó i perjudicis. Doncs comptar amb la vaga, sigui propera sigui llunyana, és comptar amb víctimes i sang i sofriments i dejunis i presó i gravíssims danys.

S'ha dit amb exactitud que la vaga no és més que un sistema de *coacció*; hi ha un terme que durant molt temps li era sinònim: aquest terme és *coalició*. La vaga és en si mateixa una associació violenta. Se li presenta a l'iniciador, al capitost, un dilema inexorable. O no fer vaga tots, i llavors no tenir força, o fer-ne tots, i exercir violència sobre aquells qui no vuguin declarar-s'hi. O es produeix un moviment irrisori, i vençut per endavant, o un moviment violent, del qual per endavant es poden descomptar víctimes i greus perjudicis *entre els obrers*.

Tota associació que compti amb la vaga, s'ha de posar a si mateixa una qüestió que no és pas nova per als lectors de la nostra revista: *Quin tracte donarà als esquiroles?* Si vol contestar, o bé li cal representar-se a quin camí ple de mortals trencacolls es fica, i llavors renunciar a la vaga, o bé tirar pel dret, imposant la disciplina sindical pel mitjà de la pura coacció física. Coacció que engloba tota la *fioritura* d'amenaques, injúries, escameces, atemptats, empresonaments, que massa coneixem. En resum, si una associació catòlica d'obers inscriu al seu programa de mitjans d'acció la vaga, inscriu tots aquells malastres, i declara acceptar-los.

La vaga catòlica! Ja sé que vagues hi han hagut organitzades o bé seguides d'una manera o altra per associacions d'obers catòlics. Que malament els va el vestit revolucionari als cossos que no són fets per a dur-lo! I si els va bé, moltíssim pitjor! Que poca glòria adquirirà l'Església per aquesta banda! I com més s'avenci en l'anàlisi de la vaga (tan mal definida pels sociòlegs) més paradoxal resultarà la situació dels Sindicats catòlics vaguistes.

Tornem al símil de l'article anterior. L'home que, parlant molt de pau i vivint en aparenta pau, duu una pistola a la butxaca, el podrem considerar *veritablement* home de pau? Encara que sapiguem que duu l'arma per defensar-se de malfactors, hi ha sempre el perill que equivoqui el veritable concepte del dret de le-

gítima defensa (tantíssims catòlics l'han equivat entre nosaltres amb motiu d'aquestes lluites!); hi ha sempre el perill que amb l'arma faci desgràcies irreparables. Això a part que l'experiència demostra que la psicologia de l'home portador d'una arma a la butxaca està influenciada per l'eina, que imanta la seva intel·ligència com un ferre magnètic. Sempre, sempre l'eina parla a l'orella, com dient-li: "I, doncs, per què serveixo jo? Què hi faig jo aquí?"

Així mateix la literatura de la vaga, literatura de lluita i odi social, influeix, tal volta sense donar-se'n ells compte (i pitjor si se n'adonen), el llenguatge de les associacions catòliques obreres que tenen inscrita la vaga al seu programa.

Sempre, sempre ens fiarem més de les intencions veritablement pacífiques d'un home

que no dugui armes. I si hem de definir l'home pacífic el definirem sense armes. I sempre ens mereixeran més respecte i confiança les paraules i fets d'un cristià que no tingui la voluntat ni el judici influenciats pel fet de dur una pistola a la butxaca, que no pas les d'un cristià amb browning.

Si hem d'esperar eficàcia, fecunditat, i pau i justícia social i beneficis per a l'obrer, ha d'ésser d'associacions que es prohibeixin a si mateixes l'exercici de la vaga. Que no en parlin ni en consentin parlar. QUE SI LA VAGA ÉS UN DRET, FACIN COM SI NO HO FOS. La primera condició perquè puguem creure en l'*esperit cristià* d'una associació obrera, és que prescindixi en absolut del fer vaga per a la consecució dels fins socials.

R. RUCABADO

El que jo vull saber

Quin home mossèn Joan per fer-nos entrar les coses al cervell, al través de la closca! Erem un grapat de xicots a l'entrada de la rectoria, i mossèn Joan ens preguntava: Us agradaria ésser savis?

— Sí, sí, sí — responien tots, fent cor.

— Doncs, a veure: i què voldríeu saber?

— Jo voldria fer millors torrons que els de cal Fonso. Jo voldria saber llatí com vostè. Jo voldria saber què hi ha allà dalt de les estrelles. I jo fer unes espadenyes que duressin com unes sabates. Jo fer el salt mortal com els del Circ. Així anàvem responent d'un a un. Un n'hi havia de més desvergonyat que, encarant-se amb mossèn Joan, li va preguntar: I vostè?

— Qui jo? Escolteu, doncs, i ara us explicaré un conte.

Una vegada, a Barcelona caminaven Rambla avall tres personatges, amb aquella *prosopeia* amb què caminen la gent d'importància. N'hi havia dos que portaven uns levitons bo i fins les sabates, unes patillasses que els queien cara avall tres pams de cana i damunt del cap dues xemeneies més altes que dos barrets de copa. Vull dir al revés, però crec que ja m'enteneu. Semblaven bessons. Al mig portaven un senyor petit, cara afaitada, amb ulleres i tarot, que era el més savi de la colla,

és a dir, tots tres eren tres saviassos d'aquells que fan llibres i tot.

Quan caminant, caminant, arribaren allà on ara hi ha el monument de Colomb, i emparaularen una barqueta, una mica més grossa que una closca de nou, per donar un passeig pel mar.

Ja els tenim mar endins amb la barca i el mariner, tot parlant de les seves cabòries. L'un havia comptat d'una a una totes les herbetes de Catalunya; l'altre havia midat les canes que hi van de punta a punta de la lluna quan fa la tallada de meló, i entre el que deia l'un i el que deia l'altre, el senyor petit hi clavava uns *llatinòdrums* que feien tremolar la barca. Semblava un canonge. Ja podeu badar la boca, que abans no sabreu ni la meitat del que ells sabien ja us cremareu les celles.

— Vós no en sabeu res d'aquestes coses — digué un al mariner.

— De les vostres coses, no, senyor — respongué el mariner; però jo sé nedar.

Cal dir que els tres savis esclafiren tan gran rialla que el pobre mariner es tornà més vermell que un bitxo.

Però, ah! minyons! veu's aquí que, parlant, parlant, no varen adonar-se que el cel s'havia tornat més negre... més negre... i va

petar de sobte un tro més fort... i saltaven enlaire unes muntanyes d'aigua, talment com si els haguessin posat dessota cartutxos de dinamita de tirar barrinades. No va durar gaire l'angoixa, perquè un remolí de vent va agafar de ple a ple la barca i, després d'haver-la fet girar deu vegades com un molinet, la deixà tombada de carcanada enlaire.

Ja us podeu pensar com va acabar aquella tragèdia.

Sort ne va tenir de saber nadar el mariner. I aquells tres saviassos, què en van treure de tota la seva saviesa? Si mentre bracejaven contra l'aigua l'haguessin pogut baratar tota la seva ciència per la de saber nedar! No se'n reien, no, llavors del pobre mariner, que resultava ésser molt més savi que ells, perquè sabia el que en aquell cas havia de menester.

Veu's aquí el que jo voldria saber: saber nedar. Des que vinguérem al món que anem

en una barca, i tots sabem bé prou que ha de venir una tamborinada, la de la mort, que ens ha de clavar a l'aigua. Feliç qui sabrà nadar bé, és a dir, qui sabrà morir bé. Sols sabran morir bé els qui vivint s'hagin assajat a viure bé.

Veu's aquí, fills meus, la gran saviesa, la única saviesa.

Fins aquí, mossèn Joan. Fa trenta anys d'aquelles paraules, i de llavors ençà se m'han posat molts cabells blancs al cap, i se m'han esclarit les celles, i he llegit llibres, i he vist coses i he passat casos, i cada dia se'm presenta més gran la ciència de saber viure i de saber morir, que solen ignorar molts nois i solen saber tots els humils.

JAUME RAVENTÓS

El Congrés de Lugano

El quart Congrés Internacional catòlic per a la pau, reunit a Suïssa (i no a Itàlia per causa de les circumstàncies) ha superat els tres anteriors en importància.

Hi han pres part més de dos cents delegats d'empreses catòliques, pertanyents a vint diferents nacionalitats, essen nomenat per unanimitat president del Congrés el delegat espanyol D. Ildefons Montero, de Sevilla.

Les notes de més relleu han estat dues: l'informe de dit president, en què proposà la fundació, a Roma, d'una Universitat mundial per a la formació de periodistes catòlics, i l'acord establert entre dos agrupaments d'estudiants, francesos els uns i alemanys els altres, per a la celebració mensual d'un Dijous Eucarístic consagrat, pels estudiants d'Alemanya, a les necessitats de França; i pels estudiants francesos, a les necessitats d'Alemanya.

Magnífic acord, certament!

Ja havem dit alguna vegada que tots els camins de la pau passen per Roma, i aquest camí que han emprès els estudiants catòlics d'ambdós països fins avui enemics, és un dels millors, el millor tal volta, dels camins de la pau.

No és pas nou aquest generós intent. Temps

endarrera ja donàrem compte d'un propòsit semblant; i és bo de recordar ara que al Congrés Eucarístic d'Amsterdam fou discutit aquest mateix projecte i aprovat per l'arquebisbe de París, Cardenal Dubois.

El Congrés de Lugano aplaudí fervorosament el propòsit dels estudiants, havent-se pronunciat en lloança seva entusiastes parlaments.

Ni els acords diplomàtics, ni els lligams financers, ni tota la gendarmeria de la Societat de les Nacions tornaran la pau a Europa si l'esperit cristià no uneix els cors amb vincles de sobrenatural caritat.

C.

Publicacions de «Catalunya Social»

El Flagell de la Blasfèmia

PER

Joaquim Civera i Sormani

50 cèntims

No hi estem conformes

Sovint, en repassar la premsa, trobem veritables blasfèmies en diaris que la gent considera ajustats al criteri d'ordre social cristià. Molts d'aquests diaris exploten, àdhuc, aquesta opinió i molts se'n gaudeixen per tal d'arremetre continuament i en forma covarda els sentiments més cars. Hem hagut de denunciar mantes vegades a escriptors que, passant-se per moderats, enverinen l'esperit paulatinament. Avui li toca el torn a un jove escriptor anomenat Josep Pla.

No estem conformes amb ell i pensi el diari on assiduament collabora que estem certs que molts dels seus subscriptors, eminentment catòlics, tampoc hi estan conformes, i, encara més, els fem present que han vingut a la nostra redacció perquè donéssim un toc de clari. Toleren que aquest intel·lectual jove, en gràcia dels seus anys, tingui alguna que altra feblesa cerebral i faci apologies sectàries en altres periòdics, però que en primera plana del seu diari trobin una blasfèmia tot parlant, per exemple, de Fritz von Unruh com podria parlar de Fritz von Pokasholta, els subleva.

Sàpiga el senyor Pla que, a Catalunya, un

senyor que demani comptes a Déu, que blasfemi literàriament i que els seus renecs siguin els millors de la literatura alemanya, ens interessa molt poc. Que no és gaire natural, per exemple, que ell escrigui i els seus lectors s'empassin que *naturalment Déu té altra feina i sort que no entén l'alemany* (vostè l'entén, senyor Pla?) Perquè del que estem segurs és que ell podrà tenir en els seus escrits més o menys valor literària (avui, la literatura insana està una mica desprestigiada), però que està mancat de sentit comú quan profereix tan horrenes blasfèmies. Car si Déu no té misericòrdia d'ell (com nosaltres li desitgem i preguem) la seva traducció li servirà d'escarment.

No estem conformes amb el senyor Pla ni tampoc amb la Direcció del diari que, segurament, per negligència de la seva direcció, tolera aquests escrits, sense tenir en compte la pregonia fe dels seus més fidels subscriptors. Sigui aquest toc un crit d'alerta. Car, de seguir aquesta ruta, ens veurem en el dolor de denunciar-lo, públicament, amb totes les seves lletres, a la consciència catòlica de Catalunya, i consti que en sentirem un veritable dolor.

Sobre el Congrés Litúrgic de Malines

Contestant a "El Debate"

El diari de Madrid d'aquest títol publica, amb data del 20 d'aquest mes, un article signat per Manuel Graña, dedicat al Congrés Litúrgic de Malines, i en el qual s'alludeix a CATALUNYA SOCIAL i al benivolgut mestre doctor Lluís Carreras, en forma que agraïm en ço que té d'honorífic l'elogi per al nostre il·lustre amic i companys seus que prengueren part a l'Assemblea, però que exigeix immediata resposta per la delicadíssima qüestió que suscita. Comença així l'escrit de referència:

"Una revista catalana nos da cuenta del señalado triunfo conseguido en el Congreso Litúrgico de Malinas por el ilustre sacerdote Dr. Carreras, organizador del Congreso Litúrgico de Montserrat. Conocidos son en Catalu-

ña y en toda España los trabajos de don Luis Carreras, como obrero inteligente e infatigable a la restauración litúrgica que se está llevando a cabo en medio del pueblo catalán para conducirlo a la inteligencia de los ritos sagrados y a la participación activa de los divinos misterios. Pero nos ha chocado sobremanera que *l'estol de congressistes catalans*, a cuyo frente iba el Dr. Carreras, se haya presentado en Bélgica como grupo étnico aparte de los demás españoles que asistían al Congreso. Tampoco nos dice *Catalunya Social* qué intervención han tenido en las reuniones y trabajos del Congreso los españoles no catalanes, ni sabemos porque aparecen en las relaciones del Congreso publicadas por la Prensa belga divididos nuestros paisanos en *missió catalana* y *españoles*.

"Sea lo que fuere de estas distinciones re-

gionales, nos felicitamos de que hayan figurado con honra en un Congreso Litúrgico internacional los españoles, sean de Cataluña, sean de cualquier parte de España. Y ahora digamos por nuestra cuenta algo del Congreso."

Segueix aquí un resum dels treballs i en l'últim paràgraf, en ressenyar la sessió de clausura, acaba dient, a continuació de l'extracte del discurs del Cardenal Mercier: "El jefe de la misión catalana" (entre cometes, així mateix) dirigí un elocuent salut al Cardenal, testimoniándole la alta estima en que le tienen en Cataluña. Creemos que en toda España disfruta el eminentísimo prelado de Bélgica de las mismas simpatías y veneración, como creemos también que los trabajos del Congreso Litúrgico han de producir sus saludables efectos no sólo en los clérigos y fieles de la provincia eclesiástica tarraconense sino también en todas las provincias eclesiásticas de la Península, incluso las de Portugal, que han tenido también lucida representación en Malinas."

Tant com a l'articulista d'"El Debate", ens estranya i sorprèn llegir que "l'estol de congressistes catalans, al front dels quals anava el Dr. Carreras", es presentés a Bèlgica en grup ètnic a part dels altres espanyols que assistien al Congrés. Els nostres amics catalans, que eren dotze, assistents a tota l'Assemblea, ens asseguruen que *no hi havia cap altre espanyol* més que ells. I, per tant, poc els catalans podien presentar-se en grup *a part* si no hi havien altres espanyols dels quals distingir-se. I el fet que les relacions del Congrés i de la premsa belga parlin de *congressistes espanyols*, és la prova més fidel que els nostres amics no defugiren sinó que acceptaren aquesta designació, que a ningú més que a ells podia referir-se. Així és que no signifiquen cap *divisió* els termes *missió catalana* i *espanyols* usats per la premsa belga, sinó al contrari *identitat*, essent els dos temes allí usats com a *sinònims*, de la mateixa manera que si a un Congrés celebrat a Espanya vinguessin dotze belgues i s'escaigués que tots procedissin de Flandes parlariem nosaltres indiferentment dels congressistes *belgues* o dels congressistes *flamencs* per a designar a un mateix grup de persones.

Com diem, els nostres amics, asseguruen que no hi havia cap altre espanyol (un congressista

portuguès sí que el conegueren), però això no vol dir sinó que ells no en tingueren coneixença; si algun n'hi havia d'altres regions d'Espanya, els catalans no tingueren ocasió de saber-ho, ben al contrari sempre que per part d'elements directores del Congrés fou saludada Espanya i el grup espanyol, *entengueren que la salutació anava per ells*. Per tant, si l'articulista d'"El Debate" coneix els noms d'aquests congressistes espanyols, no catalans, amb molt de gust li oferim des d'ara el publicar-los en holocauste a la veritat.

En canvi, el senyor Graña podia perfectament fer-nos el favor de rectificar un error aparegut en les nostres planes i en altres periòdics catalans, en el qual, en lloc d'advertir-lo i esmenar-nos, cau el propi senyor Graña. El nom de l'abadia de Maredsous que sortí en el nostre editorial del 16 i també en altres diaris barcelonins i repetit al col·lega madrileny, no té res que veure amb el Congrés Litúrgic; es deu a un error de transmissió l'haver circulat. El Congrés es celebrà a Malines a l'edifici del *Petit Séminaire*, els dies 4, 5, 6 i 7 d'aquest mes; aquest darrer dia tingué lloc la sessió de clausura, amb el discurs del Cardenal Mercier i el del Dr. Carreras, *congressista únic* que tingué aquest honor entre tots els representants de nacions altres que Bèlgica. I el dia 8 celebrà la diada litúrgica a l'Abadia benedictina de Mont Cassar (Lovaina), essent Maredsous lluny d'ambdós punts i no havent-s'hi efectuat cap acte del Congrés.

SÉRIE DE DICCIONARIS MANUALS

Diccionari Català - Castellà

Preu: 7 pessetes

Diccionari Català - Castellà

Preu: 7 pessetes

d'acord amb les normes de
l'Institut d'Estudis Catalans
per

J. CIVERA I SORMANI

Es venen a totes les bones llibreries. Dipòsit: Impremta Rafols, Portaferrixa, 51

Aquest número ha passat per la censura militar

NOSTRES CONFERENCIANTS

Cristianisme i Socialisme

El propassat dilluns, al "Patronat Social" de la riallera població de la costa, Vilassar de Mar, el nostre car amic i Secretari d'Acció Popular, En Francesc Manich Ylla, donà una conferència amb el títol que encapçala aquestes ratlles.

Veu's aquí el temari que desenrotllà el conferenciant: Petit pròleg.—L'avantguarda social cristiana.—Les dues forces ideològiques.—Cal evitar confusions.—Què és el socialisme.—El socialisme com a doctrina econòmica.—La part negativa.—L'edifici socialista.—La força de les idees.—Panorama universal.—La crisi de les idees.—La crisi de la humanitat.—El catolicisme.—El socialisme és un odi.—La lluita entre el bé i el mal.—L'esforç del mal.—L'esforç del bé.—La Doctrina Cristiana únic Codi Social del món.—La llibertat.—La igualtat.—La fraternitat.—El socialisme és el pitjor enemic de la societat.—El cristianisme no és una religió morta.—El cristianisme és la civilització.—El catolicisme no és conservadurisme.—Què devem fer els catòlics militants.—La veu de Lleó XIII.

En parlar de la crisi de les idees, digué el nostre amic: "Una allau de materialisme ho ofega avui tot. Fa malbé la societat en les seves arrels bastardejant tots els conceptes bàsics. Gojar i fruir. Veu's aquí el mot d'ordre. La pertorbació és completa des de la ment de l'individu fins a les regles emanades de les més altes autoritats. Es dona a la força la valor d'una categoria absoluta i es proclama com a única mestressa dels actes la còmoda llei del mínim esforç. Això es tradueix en un abandó total del sentit de responsabilitat. La llar cada dia perd l'encís de cosa sagrada i fonamental. La indústria, el comerç i àdhuc les professions més nobilíssimes són corrompudes per una mena d'ètica maquiavèlica. El patró amuntega l'or, no per impulsar nobles activitats, sinó per platxeriosament poder infringir tots els preceptes del decàleg. L'obrer, perduda la veritable noció de la seva dignitat humana, es rabeja en l'odi i la destrucció. El goig del treball desaparegut, la noció de noblesa esborrada, és molt natural i molt lògic que es vagi formant en el cel una tempesta amenaçadora i que una allau de desgràcies s'acumuli damunt tots els pobles. Que el panteixar fatigós dels apocalíptics cavalls es percebi cada dia més i

que la polseguera que les seves potes aixequen s'apropi cada dia a casa nostra".

I, en parlar del catolicisme, manifestà que: "El gran error de molts és creure que el catolicisme empara i beneeix tot el règim actual de la societat. A la sagrada paraula d'ordre, creuen molts que no hi ha resistència possible. I aquest és l'error. El catolicisme no és conservadurisme, sinó, al revés, és progrés i és civilització. El catolicisme és lluita continuada cap a un ideal mai assolit. El catolicisme no es deu ni es pot confondre amb els interessos creats. Erren els que cerquen en la religió una cuirassa de vanitats; erren els que cerquen en la religió empar dels seus interessos materials; erren tots quants creuen que la religió empara tot l'existent.

No cal dir que, en acabar la seva interessant tasca intel·lectual, els aplaudiments intensos coronaren la seva dissertació, essent el nostre amic molt felicitat.

LA RESPONSABILITAT RELIGIOSA IMPOSA AL BISBE L'ACCIÓ SOCIAL

"No es tracta d'un apostolat potestatiu i voluntari; és la mateixa responsabilitat religiosa la que imposa al Bisbe la responsabilitat i el deure de l'acció social.

L'home té una ànima unida al cos i viu en un medi familiar, professional i social. Entre el seu cos i la seva ànima, entre ell i el seu medi hi ha una acció i una reacció, una dependència constant de tots els dies i de tots els moments. Per consegüent, el Bisbe que es troba encarregat de la santificació de les ànimes, no pot desentendre's de les condicions materials que fan pressions tan sensibles i reals sobre la vida espiritual. En aportar als seus diocesans l'element espiritual i moral, el Bisbe es troba necessàriament en contacte amb la seva vida social i econòmica i es troba amb problemes, casos de consciència, necessitats, desordres, davant els quals no pot romandre, sens faltar a la seva missió, callat. La seva responsabilitat religiosa li imposa, doncs, *ipso facto* una responsabilitat social que el Bisbe no té dret a defugir ni a escamotejar de cap manera".

J. IRASTORZA, Bisbe d'Oriola.

El règim de retir obrer en l'agricultura

Es pot qualificar d'èxit la implantació del retir obrer a Espanya. Són ja moltes les regions (a Catalunya especialment) on la incorporació del mateix a la vida social patronal-obrera és ja cosa real, i no hi ha qui a hores d'ara pugui somiar en desarrelar una institució que ja comença a constituir hàbit entre nostres classes productores.

Sense un excés de propaganda, sense grans discursos ni sorolls, el retir es va implantant quietament, modestament, però amb eficàcia. Un tant per cent de la nostra població obrera està ja afiliada al mateix, i aquesta institució pot considerar-se salvada a Espanya.

La indústria hi ha ofert poca resistència. Els mètodes utilitzats per a la implantació en la mateixa han estat suaus, i no es pot dir que cap oposició seriosa s'hagi aixecat contra el retir amb tot i la manca de propaganda i popularització de la institució.

Però la llei del retir obrer el declara obligatori per a tots els assalariats, industrials i agrícoles. I si es cert que la població industrial ha arribat en poc temps a obtenir un tant per cent molt respectable d'afiliats, sobretot en certes regions, també ho és que l'afiliació agrícola està quasi intacta encara.

Això obeeix a dues raons molt serioses; la primera, que les dificultats són majors per a l'afiliació i la cotització en la població agrícola que en la industrial; i la segona, que, havent de procedir a totes dues, una regla de bon sentit aconsellava procedir per parts i donar preferència a aquella que més facilitats presentés de moment, com la industrial.

La major fixesa de la població obrera industrial; els majors rendiments, en general, de la indústria; el trobar-se més educats socialment els medis industrials que els agrícoles; i la major unitat de classe de treball i de categoria d'obers en la població industrial, feien molt més planera la tasca d'agrupar entorn del retir la dita població que la del camp. I per això va començar-se per aquella.

Però ha arribat un moment en què l'afiliació en el món de la indústria ha estat un fet pel tant per cent d'obers inscrits que s'ha obtingut, i ha arribat, per tant, un moment en què s'ha pensat que tant l'èxit obtingut en la indústria com el deure social exigien que el problema de l'afiliació de l'obrer del camp es

plantegés, i és en camí d'aquest plantejament en el que ens trobem.

* * *

L'Institut Nacional de Previsió ha procedit en aquest problema amb la cura i la delicadesa que la complexitat del mateix exigeix. No s'ha de deixar de banda la disseminació de la població agrícola; les distintes classes d'obers que en el camp treballen i que en modalitats distintes participen de la propietat, o no en participen; la crisi agrícola que és, en general, i quasi bé sempre, molt superior a la industrial; la manca d'esperit i d'educació social en els medis pagesos. I, per tot això, no cal dir com les dificultats de tota mena es multipliquen i fan témer, lògicament, que ço que en el món industrial ha costat dos o tres anys d'esforç, ha de costar-ne molts i molts en la vida del camp.

I l'Institut ha tingut present això. I n'ha tret la conseqüència que calia abans consultar, provar, fer experiències en regions on la vida agrària fos quasi la única vida de treball, i donar esperit ben autònom a les diverses Caixes col·laboradores a fi que del resultat de l'estudi i de l'experiència de totes, s'arribés a una implantació normal i sense extorsions dels sistemes millors i més adequats a la diversa realitat agrícola de la Península.

I per aquests motius començà aquella corporació per una petita investigació repartint el qüestionari de setembre de 1923, en el qual es feien a les diferents Caixes col·laboradores preguntes molt interessants sobre filiació i cotització. I de les Memòries reunides va encarregar-ne la síntesi al distinguit assessor social de l'Institut, nostre bon amic don Severí Aznar, qui en la darrera Assemblea de Burgos (juny de 1924) resumeix el sentit, i les opinions, i experiències de tots; i després d'un viatge d'estudi a Itàlia i a França, a part el canvi d'impressions amb l'Oficina de treball de la Societat de les Nacions, a Ginebra, pogué fer una ponència acabada que l'assemblea de tècnics de Burgos aprovà resumint-la en unes conclusions encertadíssimes, que foren aprovades per unanimitat.

* * *

Segons el senyor Aznar, a aquella docta Assemblea se li preguntà: "Sense modificar el

règim actual de retir obrer, serà possible aplicar-lo als obrers del camp?"

I després de la reunió pot contestar-se així la pregunta: "Es un problema de paciència i de bona voluntat, però que compta ja amb solucions viables".

No és poc, per tant, l'obtingut després de l'assemblea. Pot ara escatir-se quina mena de sistema reeixirà millor; si el de concerts amb Ajuntaments, associacions agrícoles o patrons; si el de sucursals o agències comarcals; si el de segells aplicat amb tant d'èxit per la Caixa de l'Andalusia oriental i amb menys èxit per la d'Aragó. Però el que no caldrà dubtar és que el sistema establert pot seguir amb les seves bases i fonaments, i que sols cal escatir a base de l'experiència d'uns i altres, si un sistema és millor o dona en tal part més bon resultat que en altra.

* * *

No podem, és clar, en aquestes curtes ratlles parlar de sistemes ni d'experiències ni de resultats obtinguts amb les mateixes ací i allà. Un altre dia potser dedicarem al problema l'espai que necessiten la seva complexitat i la seva transcendència. Avui per avui, tan sols dues conclusions volem fer resaltar de l'assemblea de Burgos, i són les següents: primera, que l'esperit d'autonomia de les regions que sempre ha estat la característica de la tasca de l'Institut (i potser el secret dels seus èxits) es continua servant i potser engrandint en aques-

ta assemblea de Burgos amb una conclusió que diu: "Essent distintes les característiques de les regions i províncies, no convé imposar a totes elles el mateix sistema d'afiliació i recaudació per als obrers del camp. Podent ésser distintes les modalitats fins en diverses províncies o comarques del mateix territori d'una Caixa, es confirma la seva autonomia i flexibilitat per adaptar les normes essencials del règim legal del retir obligatori a les diferents modalitats de l'agricultura en el seu territori"; i segona, que la base de tot el problema (com de tots els problemes socials) radica en l'educació de patrons i obrers a fi que els primers comprenguin el *deure* moral i legal de contribuir amb les seves quotes a les pensions dels assalariats i els segons prenguin *interès* per aquell compliment i el propi.

Amb aquesta flexibilitat de les diferents Caixes col·laboradores, segons les regions i fins segons les comarques, i amb la base d'educació social de les classes patronal i obrera, i sobretot tenint j'aper endavant algun model a imitar en les seves experiències com la Caixa d'Andalusia oriental, no cal dir que pot començar-se amb tota tranquil·litat, sense por de fracassos, la lluita pel retir de l'obrer del camp.

Al cap i a la fi, un *deure* de justícia distributiva ho reclama un cop assegurat l'obrer de la indústria.

JOSEP M. GICH

EL CAS D'ITALIA. - LA FALLIDA DE LA VIOLENCIA

Es indubtable que En Mussolini va prestar un immens servei a la seva terra. El feixisme, moviment civil per excel·lència, va arribar com a salvador de la seva pàtria, i potser sí que la va salvar en un moment crític. Aquest mèrit ningú li treurà mai a la gent dels *fasci* italians.

Però aquest servei del feixisme no vol dir que l'estabilitat sigui cosa anexa al feixisme.

El feixisme es serví preferentment de la violència per arribar al Poder, amb tot i el formidable estat d'opinió amb què comptava a Itàlia. I el feixisme prestà un bell servei a la pàtria.

Però això no vol dir que la violència que facilità aquest servei a Itàlia, hagi consolidat per un sol moment el feixisme en el Poder.

Mussolini arribà al Poder amb la violència. Es mantingué amb la violència. Va fer eleccions generals a base de violència. I fracassà (ha fracassat ja) degut a la violència dels més fanàtics dels seus partidaris i amics.

L'*Osservatore Romano*, amb motiu del fracàs del feixisme, he recordat el "Nihil violentum durabile". I un diari barceloní comentant el fet diu: "Tots els homes i tots els pobles del món l'han d'aprendre aquesta lliçó definitiva. Cal que tots els partits polítics i tots els homes públics se n'aprofitin, que si la història és mestra de la vida, la història contemporània, la història que tots vivim, constitueix una experiència definitiva i quotidiana, una experiència de la qual cap de nosaltres no pot prescindir".

Esguardant el món

ALEMANYA

Per l'Agricultura

Es confirma que el Gabinet de l'Imperi ha aprovat el projecte creant tarifes duaneres protectores a favor de l'agricultura.

Ingressos a les Duanes

Els ingressos del Reich pel concepte de Duanes durant el mes de juliol proppassat, ha arribat a 583.140.000 marcs or, la qual cosa representa un augment de 100.850.000 marcs or, amb respecte al que es va recaptar en el mes de juny.

Contra una mesura anglesa

Els industrials de Saxònia han elevat al Reich una proposta per tal que protesti prop del govern anglès contra el restabliment de la taxa del 26 per 100 que grava les mercaderies alemanyes importades a Anglaterra.

ANGLATERRA

L'actitud respecte al Sudan

El Govern britànic ha consignat davant del representant del Govern egipci la seva resposta relativa a la protesta presentada contra la repressió dels desordres esdevinguts a Kartum, i confirma el seu dret, de mantenir l'ordre al Sudan.

ARGENTINA

El reingrés a la S. de N.

El president Alvear, ha tramès un missatge a la Cambra demanant que es pronunciï a favor del reingrés de l'Argentina a la Societat de Nacions.

BÈLGICA

Tractat amb Alemanya

"L'Etoile Bege" diu que el Reich ha proposat començar el dia primer de setembre a

Berlín les negociacions per a concertar un "modus vivendi" germano-belga.

ESTATS-UNITS

Declaracions de Coolidge

El President de la República senyor Coolidge ha declarat que el problema de les reparacions és essencial per al progrés del món.

La convocatòria d'una Conferència relativa als armaments és inoportuna, abans de posar en execució definitiva el pla Dawes.

El president creu que la discussió amb les nacions estrangeres relativa als deutes que tenen als Estats Units, ha d'ésser ajornada fins el reglament complet de les reparacions.

FRANÇA

Fi d'una vaga

Els mariners que estaven en vaga des de fa algunes setmanes, han reprès el treball havent obtingut algunes millores.

El tractat franco-rus

Els periòdics de Londres diuen que Herriot declararà a un redactor del "Daily Express" que si els russos es mostren raonables i s'avenen a pagar els seus deutes, és possible que pugui arribar-se a la signatura del tractat franco-rus.

ITALIA

Socors del Sant Pare a Xina

El Sant Pare ha fet tramesa d'una quantitat important, en concepte de donatiu, per a socórrer les víctimes de les recents inundacions registrades en territori xinès.

SUÏCIA

El preu del Correu

El Congrés postal universal ha fixat el franqueig internacional a 25 cèntims, or, per a les cartes de 20 grams; en 15 cèntims per a les targes postals i en cinc cèntims per als 50 grams d'impresos.

Els països respectius tenen dret a introduir modificacions per a augmentar el dit franqueig en un 60 per 100 com a màxim, i per a reduir-lo en un 20 per 100 com a màxim.

D'ací i d'allà

A Huelva ha nascut un porc, el cap del qual té les característiques de les d'una persona, i el cos les d'animal de la seva classe.

Diuen que té els ulls, celles i llavis iguals als d'un nen.

No es pot demanar un prodigi més gran. Seria llàstima que matessin un animal tan extraordinari. Un porc amb cara de persona pot arribar a exercir càrrecs importants.

Ja veureu com amb el temps arribarà a director d'alguna revista pornogràfica.

* * *

Fa poc temps que es va celebrar una exposició canina.

Ara els amics dels animals domèstics (entre aquests animals no s'hi ha de comptar, naturalment, la sogra), han anunciat la celebració imminent d'una exposició de gats.

Com és sabut, aquestes caricatures de tigre, salten molt i és molt fàcil que s'escapin de la gàbia. No obstant, segons ens han dit, no hi haurà vigilància, car, suposant que se n'escapés algun, a Espanya són molts els que tenen la mà trencada en agafar el gat.

Fins n'hi ha que, després d'agafar-lo, pateixen deliri de grandeses i creuen que tot el món és seu.

* * *

Sembla que alguns individus que pertanyen a un determinat partit polític es volen donar de baixa perquè no els han ofert un lloc a l'Ajuntament o a la Diputació.

Es una llàstima que no s'hagin tingut en compte els mèrits d'aquests senyors.

No podria l'Ajuntament crear un nou càrrec de *farolero* honorari?

* * *

A Canàries es varen suïcidar dues germanes bessones de 17 anys. En la carta que se'ls va trobar (els suïcides escriuen sempre una carta), declaren que s'han llençat al riu perquè *estaven cansades de viure*.

No és un cas simptomàtic que una noia de 17 anys declari que està cansada de viure?

A Barcelona fa poc temps intentà suïcidarse un noi de 15 anys.

Aquesta és l'obra de la societat moderna. Com ha de sentir la joventut el goig de viure si porta ja la mort a les entranyes?

* * *

En un diari francès, un eminent home de ciència ha publicat un article molt interessant posant de relleu l'obra meritíssima que ha realitzat l'Institut d'Estudis Catalans.

Ens plauria que haguessin llegit aquest article els homes que integren el Consell de la Mancomunitat.

* * *

Un guàrdia de seguretat trobà dormint en un dels bancs d'un passeig de Madrid, una nena de vuit anys abandonada.

Però què passa ara amb els infants? Els uns els roben, altres els abandonen i fins hi ha pares tan desnaturalitzats que se'ls venen.

Es curiós que mentre es recullen diners per les missions d'Àsia, destinats a redimir els infants abandonats, hi hagi entre nosaltres salvatges amb un vernís de civilització que no tenen compassió dels infants. Per què no es posen un anell al nas i un vestit de pell de tigre?

* * *

Per cert que, a propòsit d'això, un diari bilbaí tradueix ço que diu un dels principals diaris de França:

"Al Estado las funciones que le corresponden, pero las menos posibles: el Ejército, la Marina, el orden social. El resto, a la región, al Municipio, a la familia".

Escriuen bé els francesos quan volen!

* * *

Coses de la "gran premsa".

"El Sol", de Madrid, escriu contra la incultura d'Espanya i posa per exemple a Molleda, població de la muntanya de Santander, pintant el poble com un dels més analfabets d'Espanya.

Però "El Sol" es creia, en sa ignorància, que Molleda era un poblet i que ningú sabia res de Molleda.

I resulta que Molleda és una de les poblacions més il·lustrades d'Espanya, on l'índex de l'analfabetisme és baix i molt alt el de la cultura.

Aquesta "gran premsa" de "gran informació", sol errar així com "El Sol".

Quins eclipses sofreixen, bon Déu!

Noticiari

ESPANYA

La Caixa d'Estalvis de Bilbao ha obert un Concurs amb valuosos premis per uns cartells en què es mostrin els mitjans per defensar-se de la usura.

—En la Casa de la Misericòrdia de Lleyda s'estableix una Classe per a l'educació dels ceguets a fi que aprenguin a guanyar-se la vida.

—El Govern ianquí ha fixat les condicions que han de reunir els immigrants i el nombre d'ells que n'admetrà. D'Espanya, solament 65 cada any. Poca cosa és. Valdria més que tanqués la porta.

—La Junta Central de Proveïments ha ordenat la formació d'una estadística general del blat existent a Espanya amb dades minucioses. Mentre es compleixi com Déu mana...

—Una R. O. disposa que per tots els centres ministerials es faciliti a les delegacions i comissions centrals per a la repressió de la tracta de dones i noies, o persones que les representin, les dades o antecedents que creguin necessaris per a la redacció de la memòria anyal.

—Les Societats agràries de Galícia han presentat unes bases raonables per a l'armònica redempció dels "foros".

—A Madrid s'està muntant un edifici-alberg per a dones que hagin complert condemna per causa criminal a fi i efecte que no quedin desamparades i tornin a caure en manament. És una escola de regeneració i un redós econòmic al mateix temps. És, en resum, una bona obra que desitjariem veure imitada a tot arreu on convingui.

—La Confederació Nacional Catòlica-Agrària, que celebra la seva festa religiosa-social el dia de la Mare de Déu de Setembre, demana a tots els organismes de la grandiosa associació i als seus socis, com també a tots els catòlics que simpatitzen amb ella, que prenguin part a la festa, es serveixen informar-se de l'extensió i funcionament de l'obra, i li dediquin en dit dia (vuit de setembre) alguna oració perquè Déu Nostre Senyor es digni fer-la prosperar en tots sentits.

—La Federació Valenciana de Sindicats Agrícoles Catòlics ha aconsellat als seus socis l'ingrés en el partit de la "Unión Patriótica Nacional".

Amb tots els deguts respectes ens permetem

advertir a la F. V. S. A. C. que els seus Estatuts no en resen res de política, i que aquest acte constitueix una equivocació molt lamentable. Per aquest camí es va dret al fracàs i a la dissolució de la "Confederación Nacional Catòlica-Agrària". Fins ara aquest escull de la política s'havia sortejat bé.

—Els treballadors que temporalment emigren a França al temps de veremar és bo que sàpiguin que als departaments de l'Herault i del Gard és inútil que hi vagin perquè no hi ha pas feina. Els altres departaments vitícoles encara necessiten braços.

—El nostre il·lustre compatriota P. Vitòria està donant notables conferències, a Buenos Aires, sobre Ciències Exactes.

—El delegat governatiu del poble de Canjayer (Almeria) ha disposat que siguin pulcrament sanjades les escoles abans de reobrir-les al setembre. Recomana, demés, als sometenistes que enviïn a les escoles els nois que vagabundegin pels carrers a l'hora en què estiguin obertes.

ESTRANGER

El ministre d'Hisenda de la República Argentina ha declarat que la implantació de l'impost sobre la renda farà desaparèixer paulatinament la contribució territorial i mols d'altres impostos.

—Un quants milers de mestres francesos oficials, reunits a Lyó, s'han declarat enemics de l'ensenyament de la Història en les escoles oficials. Les raons que els mouen a opinar així són dues: que la Història és clerical; que la Història és nacionalista. Són dues raons, diguem-ho així, que posen ben de manifest la ideologia d'aquests mestres i el seu esperit sectari. Pobra França!

—El Govern argentí vol colonitzar la província d'Entre-Rios amb bones condicions, preferint per a colonitzadors els agricultors espanyols.

—A Bèlgica el Govern ha disposat que els explotadors dels articles de primera necessitat siguin multats fins a cent mil francs i castigats amb presó, que pot arribar a cinc anys. Fort!

—De les moltes i importants vagues que des de l'adveniment del Partit del Treball al poder va sofrint Anglaterra, ha estat resolta aquestes dies la del ram de construcció que afectava un sens fi d'indústries.

En totes les vagues el cavall de batalla és l'augment de sous en termes verament exagerats.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijón i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; empenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Tots els subscriptors i lectors de

Catalunya Social

ens encoratgen constantment a prosseguir nostres campanyes. Plouen damunt la redacció les cartes de nostres amics, amb efusives paraules d'adhesió. Grans mercès.

CATALUNYA SOCIAL

és una escola i és un apostolat, on tothom és deixeble i ha d'ésser apòstol dels grans mestres socials cristians.

La subscripció de CATALUNYA SOCIAL costa **vuit pessetes a l'any.**

ALTA:

En

que viu al carrer de

Poble

es subscriu al setmanari CATALUNYA SOCIAL

..... de de

El subscriptor,

El millor elogi de la nostra obra és propagar-la i la millor propaganda, és augmentar la llista dels subscriptors.

No creiu en l'eficàcia dels periòdics que viuen de l'anunci, sinó en aquells que viuen de la subscripció. Per això demanem als nostres amics que s'hi subscriguin i facin subscriure als seus amics.

BIBLIOTECA DE L'ACCIO POPULAR

LLIBRES

- Tratado elemental de Sociología cristiana*, pel Reverend Dr. D. Josep M. Llovera. Quarta edició reformada. Ptes. 7, en rústega; 9 en tela.
- Sindicatos y Cajas rurales*, pel R. P. Lluís Chabaud, S. J. Quarta edició. Ptes. 8.
- Régimen legal de las Asociaciones en España*, pel Dr. D. Josep M. Boix. Ptes. 4.
- Las casas baratas*, per D. Josep M. Puyol. Ptes. 3.
- El museo Juan de Bloch y el movimiento pacifista*, per D. Pere Sangro i Ros de Olano. Pessetes 3.
- La mutualidad escolar*, pel R. P. Lizardi, S. J. Ptes. 0'50.
- Semana social de España*. Cinquè curs celebrat a Barcelona. Un tom de 700 planes. Ptes. 8.
- Almanaque ilustrado de "El Social"*. Anys 1911 (exhaurit), 1912 (exhaurit), 1913, 1914, 1915, 1916, 1917 i 1918. Ptes. 1 l'exemplar.
- Anuario Social de España*. Any I, 1915-1916. Pessetes 5.
- Anuario Social de España*. Any II, 1916-1917. Ptes. 5.
- Anuario Social de España*. Ptes. 5.

FASCICLES

- Encíclica Rerum Novarum*, de S. S. Lleó XIII. Un exemplar, 0'10 ptes.; 25 exemplars, 2 ptes.; 50 exemplars, ptes. 3; 100 exemplars, ptes. 5.
- El peligro del laicismo y los deberes de los católicos*, per l'Emm. i Rdm. Cardenal Guisasola, Arquebisbe de Toledo. Un exemplar, ptes. 0'20; 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.
- Justicia y caridad en la organización cristiana del Trabajo*, per l'Emm. i Rdm. Cardenal Guisasola, Arquebisbe de Toledo. Un exemplar, ptes. 0'10; 100 exemplars, ptes. 9.
- Sobre los estudios sociales*. AHocució del Nunci de Sa Santedat a Espanya, Monsenyor Ragonessi. Un exemplar, ptes. 0'20; 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.
- El Dr. Torras y Bages, Obispo de Vich, y la Acción Social Popular*. Un exemplar, ptes. 0'20;

- 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.
- La ciencia en la Acción*, pel Dr. D. Josep M. Llovera. Ptes. 0'50.
- Deberes sociales de la mujer en las cuestiones obreras*, pel Rnd. P. Gabriel Palau, S. J. Pessetes 0'50.
- Deberes del momento presente*, per l'Exm. i Hm. Dr. D. Enric Reig, Bisbe de Barcelona. Un exemplar, ptes. 0'05; 100 exemplars, ptes. 3; 1.000 exemplars, ptes. 25.
- Acción social del Sacerdote*, pel Rnd. P. Gabriel Palau, S. J. Un exemplar, ptes. 0'20.
- Las Ligas de Compradores*, pel Dr. Max Turmann. Ptes. 0'15.
- ¿Qué se puede hacer por el pueblo?* Ptes. 0'15.
- Sindicato de empleados de Comercio y de la Industria de París*, per Modest H. Villaescusa. Ptes. 0'15.
- Un apóstol de las uniones profesionales*, per Modest H. Villaescusa. Ptes. 0'15.
- ¡Tú serás Rey!*, per Dario. Ptes. 0'50.
- El nuevo censo electoral social. Registro de Asociaciones profesionales y entidades económico-sociales*. Ptes. 0'20.
- Elección de vocales de representación social en las juntas de Reformas sociales*. Ptes. 0'20.
- ¿Ladrones los socialistas?* Qüestió discutida per C. A., revolucionari social. Un exemplar, pessetes 0'10; 50 exemplars, ptes. 4'50; 100 exemplars, ptes. 8; 1.000 exemplars, ptes. 75.
- ¿Habrá siempre clases sociales?* Un exemplar, ptes. 0'10; 50 exemplars, ptes. 4'50; 100 exemplars, ptes. 8; 1.000 exemplars, ptes. 75.
- El partido obrero segons C. Alvarez*. Un exemplar, ptes. 0'10; 50 exemplars, ptes. 4'50; 100 exemplars, ptes. 8; 1.000 exemplars, ptes. 75.
- Lecturas sociales*: "Entre costureras", ptes. 0'05; "La enseñanza técnica", ptes. 0'05; "Lecturas", ptes. 0'05; "Del lujo", ptes. 0'05; "Habitaciones obreras", ptes. 0'05.
- El Flagell de la Blasfèmia*. Ptes. 0'50.
- El sindicat i el casino*. Ptes. 0'50.
- Models d'Estatuts i Reglaments per a obres socials*.
- Fulles, Himnes, Cartells, etc., etc.*

De venda a ACCIÓ POPULAR - Carrer Cameros 3, Pral

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G. Provença, 187